

POSTANOWIENIE

25 września 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Piotr Telusiewicz

na posiedzeniu niejawnym 25 września 2025 r. w Warszawie
w sprawie ze skargi M.S. o stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu
z 7 października 2022 r., II Ca 692/22 (II WSC 48/24),
wydanego w sprawie z powództwa I. w W.
przeciwko M.S.
o zapłatę,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 7 października 2022 r., Sąd Okręgowy we Wrocławiu, wydanym w sprawie z powództwa I. w W. przeciwko M.S., o zapłatę, na skutek apelacji obu stron od wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia - Śródmieścia we Wrocławiu z 17 grudnia 2021 r., zmienił zaskarżony wyrok w pkt II w ten sposób, że zasądził od pozwanej na rzecz powoda dalszą kwotę 5 017,33 zł, a dalej idące powództwo oddalił; zmienił go także w pkt III w ten sposób, że obciążył strony kosztami procesu stosunkowo, ustalając, że strona powodowa ponosi koszty w 12%, a pozwana w 88%, pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu (pkt I); oddalił apelację pozwanej (pkt II); orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego (pkt III).

Pozwana zaskarżyła skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia cały wyrok Sądu Okręgowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest nadzwyczajnym środkiem prawnym, którego celem jest uzyskanie prejudykatu umożliwiającego dochodzenie od Skarbu Państwa roszczeń odszkodowawczych za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej.

Zgodnie z art. 424⁵ k.p.c., skarga powinna zawierać: oznaczenie wyroku, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest on zaskarżony w całości lub w części; przytoczenie jej podstaw oraz ich uzasadnienie; wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny; uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy; wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, a ponadto – gdy skargę wniesiono, stosując art. 424¹ § 2 - że występuje wyjątkowy wypadek uzasadniający wniesienie skargi; wniosek o stwierdzenie niezgodności wyroku z prawem. Ponadto skarga powinna czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego.

Jak zaznaczono powyżej skarga jest traktowana jako nadzwyczajny środek prawny. W związku z tym musi spełniać nie tylko wymagania formalne stawiane pismu procesowemu (tak jak to stanowi art. 424⁵ § 2 k.p.c.), ale też rygorystyczne wymogi określone w art. 424⁵ § 1 k.p.c. (które zostały już wyliczone powyżej). W kontekście każdego z tych wymogów (art. 424⁵ § 1 k.p.c.), należy wskazać, iż ich niespełnienie nie podlega „uzdrowieniu”, lecz skutkuje, z mocy art. 424⁸ § 1 k.p.c., obligatoryjnym odrzuceniem skargi.

Należy wskazać, iż wniesiona skarga nie spełnia wymagania wymienionego w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.. Nie uprawdopodobniono wyrządzenia szkody spowodowanej przez wydanie orzeczenia, którego skarga dotyczy.

W doktrynie (przykładowo M. Sieńko [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz aktualizowany. Tom I. Art. 1-477(16), red. M. Manowska, LEX/el. 2022, art. 424(5)) i orzecznictwie istnieją już ugruntowane poglądy wskazujące, iż uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody nie polega na przytoczeniu samych

twierdzeń o jej zaistnieniu (postanowienie SN z 25 lipca 2006 r., III CNP 40/06). Podnosi się, iż składając oświadczenie o wystąpieniu szkody, skarżący musi wskazać czas jej powstania, postać, rozmiar i adekwatny związek przyczynowy między tak określoną szkodą a zaskarżonym wyrokiem (postanowienia SN: postanowienie SN z 27 stycznia 2006 r., III CNP 23/05; z 7 kwietnia 2009 r., II CNP 1/09). To zaś oświadczenie powinno być uwiarygodnione przez powołanie i przedstawienie dowodów, jak również innych środków, nieuznawanych przez kodeks za dowody (postanowienia SN: z 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05; postanowienie SN z 13 grudnia 2005 r., I CNP 28/05; postanowienie SN z 23 lipca 2006 r., IV CNP 23/06).

Ugruntowane są już poglądy Sądu Najwyższego wykazujące, iż nieuwzględnienie powództwa w żądanej wysokości nie może być utożsamiane z wyrządzeniem szkody (przykładowo jedynie postanowienia SN: z 12 marca 2015 r., II CNP 54/14; z 28 listopada 2016 r., II CNP 24/16). Sąd podziela także stanowisko sprowadzające się do przekonania, że szkoda spowodowana przez wydanie orzeczenia, powinna powstać później niż w dacie wydania orzeczenia (przykładowo jedynie: postanowienie SN z 28 listopada 2006 r., III CNP 46/06).

Konstrukcja przepisów dotyczących skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, wskazuje, że ustawodawcy chodziło wyłącznie o szkody, które zostały już wyrządzone. Na skarżącym spoczywa zawsze obowiązek uprawdopodobnienia, że poniósł konkretny uszczerbek majątkowy, nie zaś uszczerbek, który może dopiero w jego majątku wystąpić. Podkreślić zatem należy, że wymóg z art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. dotyczy szkody już poniesionej, a nie hipotetycznej (postanowienia SN: z 11 stycznia 2006 r., II CNP 13/05; z 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05; z 15 listopada 2011 r., IV CNP 60/11; z 12 marca 2015 r., II CNP 54/14). Szkodą w rozumieniu przepisów o skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest zatem konkretny uszczerbek majątkowy, ustalony zgodnie z art. 361 § 2 k.c. (postanowienia SN: z 22 maja 2025 r., I CNP 93/23; 1 sierpnia 2025 r., I CNP 93/24).

Skarżący nie przedstawił szerszego wywodu na temat szkody w uzasadnieniu skargi. Jedynie w pkt 9a skargi skarżący wskazał, że przedstawia

pismo komornika sądowego o wszczęciu egzekucji na fakt egzekucji ze szkodą dla skarżącego. Ponadto na końcu uzasadnienia skargi wskazano, że „powód w oparciu o prawomocny wyrok obecnie prowadzi przeciwko niej egzekucję z jej majątku, co czyni realną obawę po jej stronie oraz powstanie”. Tak skonstruowane uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody nie zasługuje na aprobatę. Uwzględniając całość przytoczonej argumentacji należy wskazać, że skarżący nie wykazał konkretnego uszczerbku majątkowego, ustalonego zgodnie z art. 361 § 2 k.c.

Gdyby przyjąć odmienne stanowisko, w przypadku każdego rozstrzygnięcia niekorzystnego w całości lub części dla jednej ze strony, można byłoby, w ramach wypełniania obowiązku wynikającego z w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c., wykazywać jedynie wysokość żądania uwzględnionego bądź nieuwzględnionego przez sąd.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c., odrzucił skargę.

Sąd Najwyższy nie rozstrzygał o kosztach postępowania skargowego, gdyż w odpowiedzi na skargę wniosek o zasądzenie takich kosztów nie został powiązany z wnioskiem o jej odrzucenie.

(M.M.)

[a.ł]